

Vaksinimi: Nje zgjedhje e shëndetshme për ju dhe fëmijën tuaj

Erida Nelaj,
Programi Kombëtar i Vaksinimit
IShP

10 Arsye Për Të Mbrojtur Fëmijët Tuaj Nëpërmjet Vaksinimit

Te listuara ne materialet informative

Si te komunikojme me prinderit?

Prinderit jane te ekspozuar ndaj kendveshtrimeve te ndryshme mbi vaksinat dhe sigurine e tyre.

Per me teper, ata kane pyetje dhe shpesh vijne tek ju me shqetesime ndaj asaj cka kane degjuar nga miqte, diskutimet, TV apo interneti

1. Degjojini ata me vemendje

- Mos u nxitoni ti gjykoni apo ti largoni ato
- Shume prinder duan te marrin pjese ne marrjen e nje vendimi te mireinformuar
- Perpiquni ti jepni pergjigje shqetesimit specifik te tyre.
- Mos thoni kurre – “Nuk kam koment”
- Pranoni faktin qe nuk keni ndonje informacion te caktuar duke i kerkuar prindit qe te kthehet serish per me shume informacion.
- Mos hamendesoni.

2. Vlerësoni shqetësimin e tyre

- Eshte detyra e prindit te shqetesohet per femijet e tij.
- Eshte detyra juaj ti ndihmoni ata te kuptojne pse nuk duhet te shqetesohen ne lidhje me shendetin dhe sigurine ne vaksinim.
- Edhe prinder qe e kuptojne shume mire rendesine e vaksinimit mund te shfaqin shenja pasigurie ne vaksinimin.

3. Përdorni taktiken “zemër dhe mendje”

- Statistikat dhe evidencat shkencore jo gjithmone ndihmojne per te bere nje person te arsyetoje.
- Ju mund te arrini rezultat me te mire nese afroheni me prindin ne nivel emocional duke iu treguar atyre raste konkrete apo histori ne lidhje me semundje te parandalueshme nga vaksinat.
- Historite personale jane motivues te fuqishem

Pyetje & Pergjigje

Pse ti vaksinojmë fëmijët?

Eshtë gjithmonë më mirë të parandalojmë një sëmundje sesa ta trajtojmë atë.

Pse vaksinimi fillon aq herët?

Vaksinimi rutinë fillon në 2 muajsh për të mbrotjur sa më shpejt të jetë e mundur fëmijën tuaj.

Bebet dhe fëmijët janë më shumë të riskuar ndaj sëmundjeve të parandalueshme me vaksinë gjate 2 viteve të para të jetës.

A mund t'ja shty vaksinat fëmijës tim?

Nuk ka prova që tregojnë se shtyrja e vaksinës sjell më shumë siguri

Për një mbrojtje më të mirë, duhet ndjekur kalendari i përcaktuar i vaksinimit dhe duhet respektuar koha e marrjes së dozave të vaksinave.

Skemat që kanë ndërprerje, vonesa apo hapësira të vaksinimit nuk rekomandohen dhe mund të jenë të rrezikshme. Si pasojë e tyre fëmija është i ekspozuar më gjatë ndaj agjentëve infektivë.

A janë vaksinat të sigurta?

- Po. Miliona fëmijë dhe të rritur vaksinohen në mënyrë të sigurtë.
- Vaksinat duhet të kalojnë shumë testime përpara se t'iu jepen fëmijëve dhe pas aprovimit për përdorim, vaksinat monitorohen në lidhje me sigurinë e tyre.
- Cdo medikament mund të japë një reaksion anesor, edhe paracetamoli
- Për fëmijën është më e sigurtë të vaksinohet sesa të semuret. Efektet e rënda anesore nga vaksinat janë shumë të rralla.

A e dini se? Vaksinat janë produktet që monitorohen dhe studiohen më shumë se cdo medikament tjetër, pasi ato iu jepen bebeve dhe fëmijëve të shëndetshëm.

A nuk do ishte me mire te fitohej imunitet “natyral” nga vete semundja?

- Vaksinat punojne ne te njeten menyre si semundja – ato nxisin pergjigjen imunitare – por nuk shkaktojne semundjen
- Imuniteti nga vaksinat eshte natyral.
- Te krijosh imunitet nga semundja reale mund te jete e rrezikshme, femija semuret, mund te kete komplikacione, gjymtime te perhershme ose vdekje.

Shume vaksina ne nje dite. Sa e sigurte eshte kjo per sistemin imunitar?

- Sistemi imunitar vepron cdo dite ndaj qindra viruseve e baktereve.
- Keshtu qe, vaksinat jane vetem nje “pike e vogel ne nje kove me uje” krahasuar me ate cka perballet sistemi imunitar cdo dite.
- Nese vaksinat do ta mbingarkonin apo demtonin sistemin imunitar, atehere do te kishim pergjigje te ulet imunitare dhe shfaqje te semundjeve.
- Studime te shumta kane treguar se pergjigja imunitare eshte e njejte panvaresisht kohes se berjes se vaksinave.

A jane perberesit e vaksines te sigurte?

Vaksinat i kane te nevojshem disa perberes te caktuar per te siguruar qe kjo vaksine funksionon si e tille dhe per ti patur ato te sigurta.

Keto perberes jane testuar me kujdes dhe jane te sigurte ne sasite e vogla te perdorura ne vaksine.

Megjithate ...

A jane perberesit e vaksines te sigurte?

Merkuri - Forma e merkurit qe gjenden ne mertiolat (konservanti) eshte etil-merkur dhe jo metil-merkur. Ky i fundit shkakton demtime te sistemit nervor.

- Vaksinat nje dozeshe kryesisht nuk kane konservant ose kane sasi te paperfillshme.
- Vakcina e Fruth-Rubeole-Parotitit nuk ka konservant (ajo i.. pas tretjes)

Per me teper ... Metilmerkuri merret shume lehte nga konsumi i peshkut

Peshku ton (kuti 150 gram) – 0.115 mg – Metil-merkur

Qumeshti i gjirit - 0.015 mg – Metil-merkur

Vaksinat - 0.025 mg – Etil-merkur

A jane perberesit e vaksines te sigurte?

Alumini - Alumini ne vaksina ndihmon ne procesin e krijimit te pergjigjes imunitare. Nuk ka arsye te shqetesohemi per prezencen e tij.

Alumini gjendet kudo, ne uje, ne vajra, ne shume produkte ushqimore. (Perdorni antidjershe? – Edhe aty ka alumin)

Per me teper ne 6 muajt e pare te jetes femija merr:

Nga vaksinat	- 4-6 mg
Qumeshti i gjirit	- 10 mg
Qumeshti i lopes	- 40 mg
Ushqimi artificial	- 120 mg

Te rriturit konsumojne
7-9 mg cdo dite

A jane perberesit e vaksines te sigurte?

Formalina - formalina perdoret gjate procesit te detoksifikimit te toksineve difterike dhe tetanike. Po ashtu ajo perdoret ne ne inaktivimin e viruse.

Sasia e vogel e mbetur ne vaksine nuk eshte e demshme.

Formalina eshte produkt qe gjendet dhe ne shampot e bebeve, letrat higjenike, rimeli, tapetet, etj.

Njerezit normalisht kane ne gjak sasi formaline shume here me te larte se ajo qe gjendet ne vaksine.

A shkaktone vaksinat autizem?

Vaksinat nuk shkaktone autizem

Studime te shumta kane provuar qe nje lidhje e tille, ne menyre absolute, nuk egziston.

Kur nuk ka semundje a jane ende te nevojshme vaksinat?

- Eshte e vertete qe shume nga semundjet e parandalushme me vaksine nuk jane te shfaqura, dhe kjo vetem pse njerezit jane te vaksinuar.
- Nese nderpresim vaksinimin keto semundje do shfaqen serish.

Ju pyesni ....

... ne përgjigjemi.